

Juristoppropet for Vanunu

Kontaktadresse: Fredrik S. Heffermehl
Niels Juels g. 28 A, 0272 Oslo
fredpax@online.no, www.vanunu.org

Oslo, 14. mai 2008

Regjeringen
Statsminister Jens Stoltenberg
0032 Oslo

Norge må gi Vanunu asyl. Krev at Israel lar Vanunu få utreise.

Undertegnede jurister og jusstudenter anmoder den norske regjeringen om å gi Mordechai Vanunu asyl, og påvirke myndighetene i Israel til å oppheve forbudet mot at han forlater landet.

Vanunu ble i 1986 idømt en fengselsstraff på 18 år for å ha fortalt den engelske avisa Sunday Times at Israel har atomvåpen. Han sonet hele dommen hvorav 11 år i isolat. Etter løslatelsen i april 2004 har Vanunu kontinuerlig vært underlagt et strengt kontrollregime med bl.a. utreiseforbud, forhåndsgodkjenning av bopel på israelsk kontrollert territorium, forbud mot å snakke med utlendinger og forbud mot å nærme seg grensestasjoner og utenlandske ambassader o.l.

Restriksjonene innebærer en særdeles tyngende tidsbegrenset tilleggstraff. De strider mot Vanunus rettigheter etter FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (ICCPR), som Israel har sluttet seg til, herunder artikkel 19 om ytringsfrihet, artikkel 12 om bevegelsesfrihet og frihet til å velge bosted, og artikkel 7 om forbud bl.a. mot nedverdiggende behandling.

Vi har ulike oppfatninger om hvordan striden mellom Israel, palestinerne og araberverdenen bør løses. Vi konstaterer imidlertid at Vanunu har gitt verdenssamfunnet bevis for eksistensen av israelske atomvåpen. Israels besittelse av atomvåpen er i strid med formålet til ikke-spredningsavtalen av 1968, som Israel sammen med India, Pakistan og Nord-Korea er de eneste statene som ikke har sluttet seg til. Bruk av atomvåpen er blant

annet på grunn av konsekvensene for sivile i strid med folkeretten, som den store hovedregel vil det også gjelde i selvforsvar.

I noen tilfelle er det ikke bare moralsk høyverdig, men også juridisk rettmessig å være ulydig mot eget lands lover og ordrer fra overordnet. I tråd med dette og tankegangen om individets ansvar fastlagt av Nürnberg-domstolen etter annen verdenskrig – bør Vanunu bedømmes som varsler med krav på det internasjonale samfunns beskyttelse.

Norges faginstans i asylsaker, UDI, fastslo i 2005 - med rette - at den behandling Vanunu har vært utsatt for siden løslatelsen i 2004, er en forfølgelse i Flyktningkonvensjonens og Utlendingslovens forstand. Det er ikke nødvendig at asylsøkeren er under norsk jurisdiksjon når søknaden fremmes, og den norske regjering har en utvilsom rett til å innvilge Vanunu opphold i landet på humanitært grunnlag, og i den forbindelse utstede et utlendingspass til ham, mens han fortsatt er i Israel.

Gjennom å levere 20 tonn tungtvann til Israel i 1959 uten å påse at leveransen ikke ble nyttet til atomvåpenproduksjon, bidro Norge avgjørende til utviklingen av Israels atomvåpen. Dette gir Norges regjering en særlig oppfordring til å markere at vår motstand mot atomopprustning og spredning er reell og troverdig ved å sørge for at Vanunu får komme hit og tilby ham et verdig liv her.

Konkret anmoder vi regjeringen om snarest å gjennomføre følgende trepunktsplan innenfor rammene av folkeretten og norsk lov:

1

Regjeringen instruerer UDI om i medhold av reglene om overføringsflyktninger å treffe vedtak om oppholds- og arbeidstillatelse etter en beskyttelsesvurdering (på humanitært grunnlag), med det formål å gi Vanunu asyl etter ankomst til Norge.

2

UDI instrueres samtidig om å gi Vanunu norsk utlendingspass, som gir Vanunu mulighet til å reise til Norge uten å ha israelsk pass.

3

Myndighetene underretter deretter Israel om at Vanunu er innvilget

oppholds- og arbeidstillatelse i Norge, sørger via mellommenn for at Vanunu får overrakt vedtaksdokumenter og utlendingspass og anmoder Israel om å la ham få reise til Norge.

Gjennomføringen av denne trepunktspanen vil vise at Norge tar menneskerettskrenkelser alvorlig også når de skjer i et land vi har nære forbindelser med. Samtidig vil dette kunne løse opp i en situasjon som i dag er en betydelig belastning for Israels anseelse, både i Norge og ellers i verden.

Beste hilsen

Fredrik S. Heffermehl

for underskriverne nedenfor og i vedlagte liste:

Jens Petter Berg	Jan Fridthjof Bernt	Jan Borgen
Kirsti Strøm Bull	Asbjørn Eide	Terje Einarsen
Ståle Eskeland	Cathrine Grøndahl	Trude Haugli
Fredrik S. Heffermehl	Gro Hillestad Thune	Mette Yvonne Larsen
Ketil Lund	Gunnar Meyer	Knut Rognlien
Jon Rud	Cecilie Schjatvet	Haakon Skaug
Frode Sulland	Ingjald Ørbeck Sørheim	Geir Ulfstein
Edvard Vogt	Øivind Østberg	Henriette Sinding Aasen